

PROCEEDINGS OF THE
V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND THEORETICAL CONFERENCE

THE PROCESS
AND DYNAMICS
OF THE SCIENTIFIC
PATH

09.02.2024

ATHENS
HELLENIC REPUBLIC

 SCIENTIA
COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

with the proceedings of the

V International Scientific and Theoretical Conference

**The process and dynamics
of the scientific path**

09.02.2024

Athens, Hellenic Republic

Athens, 2024

UDC 082:001
T 44

 <https://doi.org/10.36074/scientia-09.02.2024>

Chairman of the Organizing Committee: Holdenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

T 44 **The process and dynamics of the scientific path:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference, February 9, 2024. Athens, Hellenic Republic: International Center of Scientific Research.

ISBN 979-8-88955-775-3 (series)

DOI 10.36074/scientia-09.02.2024

Papers of participants of the V International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «The process and dynamics of the scientific path», held on February 9, 2024 in Athens are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 63 dated January 5th, 2024).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0) at the www.previous.scientia.report.

UDC 082:001

© Participants of the conference, 2024

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2024

ISBN 979-8-88955-775-3

© NGO International Center of Scientific Research, 2024

Завальнюк Оксана Леонідівна

Старший викладач кафедри біології

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Україна

ВІДДАЛЕНІ НАСЛІДКИ ПЕРЕНЕСЕНИХ ВІРУСНИХ ІНФЕКЦІЙ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

Щороку епідемії грипу та ГРВІ спричиняють значні наслідки для здоров'я населення та економіки усіх країн світу.

Грип, як висококонтагіозне інфекційне вірусне захворювання з можливістю тяжких ускладнень та ризиком смерті, має такі ж симптоми, як у інших гострих респіраторних вірусних інфекцій (ГРВІ), але його перебіг набагато небезпечніший. Вірус грипу передається повітряно-краплинним, повітряно-пиловим (аерогенним) шляхом, внаслідок тісного контакту (при перебуванні на відстані близько 1,5-2 м). Хвора людина, навіть із легкою формою грипу, становить небезпеку для інших протягом усього періоду прояву симптомів, в середньому, сім днів.

Грип починається раптово: головний біль; ломота у м'язах і суглобах, біль у горлі, підвищення температури тіла до 38 °С і більше, кашель, в окремих випадках - блювання і пронос.

Попри те, що більшість симптомів COVID-19 схожі на ті, які спостерігалися у хворих від самого початку пандемії - кашель, нежить і біль у горлі - з'явилися проблеми зі сном і занепокоєння. Також медики зазначають, що втрата смаку та нюху, які вважались основною ознакою COVID, зараз становлять дуже маленький відсоток. Наприклад, у Великій Британії таких випадків близько 2-3%.

До основних груп ризику цієї групи інфекцій належать люди старші 60 років, діти від 6 місяців, вагітні жінки, люди з хронічними захворюваннями; а також працівники професійної групи ризику – медики, вчителі, військові тощо. У літніх людей та за наявності хронічних недуг ризик ускладнень грипу значно підвищується, так як їх імунітет послаблюється і стає менш ефективним у боротьбі із грипом, коронавірусною інфекцією та іншими ГРВІ. Серед ускладнень грипу найчастіше зустрічається пневмонія, що інколи може за 4-5 днів призвести до смерті хворого. Нерідко розвивається гостра чи хронічна серцева недостатність.

За даними Центру громадського здоров'я в епідемічному сезоні 2021-2022 років продовжувала тривати пандемія гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. В Україні за цей період зареєстровано 5,9 мільйона випадків захворювань на грип та ГРВІ (включно з COVID-19). За медичною допомогою з приводу захворювання на респіраторну групу інфекцій звернулось 15,5% населення країни.

Війна призвела до перебоїв в отриманні в повному об'ємі інформації про захворюваність населення на грип та ГРВІ й проведення об'єктивного аналізу. За даними Центру громадського здоров'я зниження статистичних показників відмічалось на територіях більшості адміністративних регіонів країни.

В сезоні 2022-2023 років, як і передбачалось, одночасно циркулювали віруси грипу та коронавірусу SARS-CoV-2, що й визначило активність епідемічного процесу.

Після численних спалахів ковіду виявилось, що він небезпечний не лише у гострій фазі, а й може спричиняти довготривалі симптоми, які зберігаються місяцями. А оскільки сезонний грип є не менш поширеним вірусним респіраторним захворюванням, дослідники Вашингтонського університету зацікавилися, чи бувають його наслідки відстрочені як у

ковіду. Для цього вони проаналізували медичну історію 81 280 госпіталізованих з ковідом та 10 985 госпіталізованих з грипом, відстежуючи їхній стан протягом щонайменше 18 місяців від інфекції. І результати вказали, що хоч ковід супроводжується вищим ризиком смерті та повторної госпіталізації, обидві інфекції мають високий шанс спричинити віддалені наслідки перенесених інфекцій. Так, в обох випадках більшість смертей та інвалідності ставалися протягом декількох місяців після зараження, а не в перші 30 днів. Наприклад, якщо частота смерті від грипу в гостру фазу була 3,8 на 100 осіб, то в перші пів року після перенесеного грипу — вже 10,17 і зростала з подовженням симптомів. При цьому віддалені наслідки грипу частіше ніж ковід охоплювали легені. Проте, за обох хвороб пацієнти мають підвищений ризик стикнутися з втомою, серцево-судинними, неврологічними та шлунково-кишковими симптомами через декілька місяців після інфікування.

Результати свідчать, що подібно до ковіду, грип також може мати важкі віддалені наслідки. Більша частина смертей та інвалідації пацієнтів через грип сталися протягом декількох місяців після інфікування, а не в гостру фазу хвороби, як показало дослідження американських вчених.

В усіх країнах відмічається секвенування штамів COVID-19 на мутації у кожному епідсезоні. Лабораторні дослідження дозволяють відстежувати наявні штами, які переважають на території кожної країни, та характер мутацій, що виникають. Це необхідно для вживання оперативних заходів у разі збільшення випадків захворюваності під час епідсезону.

Згідно з даними Центрів із контролю та профілактики захворювань США (CDC), новий штам COVID JN.1 швидко поширюється в грудні сезону 2023-2024 років. Він став найпоширенішим штамом коронавірусу в США, також фіксують його випадки у Великій Британії, Китаї та Індії.

Поки що органи охорони здоров'я не впевнені, чи спричиняє штам JN.1 важчий перебіг хвороби. Раптове широке поширення JN.1 може вказувати на те, що або штам став заразнішим, або краще обходить нашу імунну систему.

Отже, актуальною була і залишається проблема профілактики вакцинацією. У зв'язку з постійними антигенними змінами вірусу грипу, ВООЗ щорічно оновлює свої рекомендації по складу вакцини. Так для профілактики грипу у наступному сезоні запропоновані чотиривалентні вакцини проти вірусів грипу, які, ймовірно, циркулюватимуть на території України. Вакцинація проти грипу належить до рекомендованих щеплень та відсутня у національному календарі щеплень, тому вакцину можуть закуповувати за гроші місцевих бюджетів, підприємств або власним коштом громадян.

У МОЗ заявляли, що Україна отримує щонайменше 60 000 доз вакцини проти грипу як гуманітарну допомогу. У регіонах України на безоплатній основі щеплюватимуть медичних працівників та вагітних, адже це - група найвищого ризику. Вакцинуватися від грипу дуже важливо. Це можна робити впродовж усього епідсезону. Бо ризик захворіти на грип і мати важкі ускладнення є досить високим, особливо для людей із груп ризику. Під час вагітності багато жінок уникають щеплення проти грипу, однак дослідження показує, що дарма. Так, вакцина проти грипу може захистити не лише саму жінку, а і її дитину у перші пів року її життя.

Якість вакцин, котрі ввозять до країни, перевіряють Держлікслужба України та Лабораторія з контролю якості медичних імунобіологічних препаратів Державного експертного центру.

В поточному епідсезоні державний контроль якості вакцин для профілактики грипу, згідно з базою даних Держлікслужби України, пройшли

«Ваксігрип Тетра» (виробник - «Санофі Пастер», Франція, чотирьохвалентна) та «Джісі Флю Квадривалент» («ДжіСі Біофарма Корп.», Південна Корея, чотирьохвалентна). Чотиривалентна вакцина призначена для вироблення імунітету від чотирьох штамів грипу, які циркулюватимуть у Північній півкулі цього епідемічного сезону. Ці вакцини можна застосовувати для щеплення дітей віком від шести місяців та дорослих.

Вакцинація є найефективнішим методом профілактики грипу та попередження важких ускладнень цієї хвороби. Одне щеплення захищає впродовж усього сезону грипу від найбільш поширених і небезпечних штамів.

Список використаних джерел:

1. Завальнюк О. Л. Деякі статистичні дослідження інфекційної захворюваності та вакцинопрофілактики інфекційних хвороб в Україні та світі / SCIENCE AND LIFE: Proceedings of articles the international scientific conference. Czech Republic, Karlovy Vary - Ukraine, Kyiv, 16-17 November 2017/ Editors prof. I.P.Klimov, I.V. Ignatko, V.B. Mantusov. – Electron. txt. d.. – Czech Republic, Karlovy Vary: Skleněný Mústek. – ISBN 978-80-7534-079-5. P.141-146.
2. Завальнюк О. Л. Дослідження стану здоров'я студентської молоді – проблеми, перспективи / Актуальні проблеми сучасної біології та методики її викладання: збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2016-2017 н. р. – Вінниця: ТОВ «Нілан - ЛТД», 2017.- 348 с.- С.121-139.
3. Завальнюк О.Л. До питання про стан народжуваності та здоров'я дітей в Україні / Materials of the XV International scientific and practical Conference Science without borders - 2019, March 30 - April 7, 2019 : Sheffield. Science and education LTD - 64 p.- P.36-40.
4. Завальнюк О.Л. Медико - соціальні аспекти стану демографічної ситуації в Україні / Актуальні проблеми біології та методики її викладання у закладах вищої освіти: збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2018-2019 н.р.- Вінниця, 2019.- 266 с.-С.4-8.
5. Завальнюк О. Л. Стан інфекційної захворюваності дітей в Україні / «Здобутки клінічної та експериментальної медицини» : матеріали підсумкової науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 14 червня 2017р.) / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2017.- 464 с.- С. 246-248.
6. Завальнюк О. Л. Статистичний огляд проблеми здоров'я дітей в Україні / Materialy XIII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji, «Strategiczne pytania światowej nauki - 2017», 07-15 lutego 2017 roku. – Tom 8: Medycyna. Ekologia. Weterynaria. Biologiczne nauki. – Przemysl: Nauka i studia. – 64 str. – S.6-8.
7. Завальнюк О. Л., Суханова О.В. Стан захворюваності та вакцинопрофілактики інфекційних хвороб в Україні / Актуальні питання географічних, біологічних та хімічних наук: основні наукові проблеми та перспективи дослідження: збірник наукових праць ВДПУ.-Вінниця, 2015.- Вип.12 (17).- С.102-105.
8. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» // Відомості Верховної Ради.- 2000. -№ 29.
9. Завальнюк О.Л. Постковідні ускладнення – попередній огляд / Актуальні питання географічних, біологічних та хімічних наук: основні наукові проблеми та перспективи дослідження / Збірник наукових праць ВДПУ. Вінниця, 2021. Вип.19 (24).- 88с. – С.14-16
10. Завальнюк О.Л. Аналіз наслідків і прогнозів пандемії Covid-19 / Актуальні питання сучасної біологічної науки та методики її викладання: збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2021-2022 н.р. – Вінниця, 2022. – 109 с.- С.71-75.
11. Про внесення змін до статті 39 Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб" щодо врегулювання питання соціального захисту постраждалих від коронавірусної хвороби (COVID-19) медичних працівників закладів охорони здоров'я всіх форм власності. Закон України від 17 листопада 2021 року. № 1894-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1894-20#Text>.
12. Greenhalgh, Trisha; Knight, Matthew; A'Court, Christine; Buxton, Maria; Husain, Laiba. Management of post-acute Covid-19 in primary care. *BMJ* (англ.) 370. с. m3026. ISSN 1756-1833. PMID 32784198
13. Living with Covid19 – Second review (англ.)// NIHR Themed Reviews. - National Institutes For Health Research, 2021. - 16 March. - doi:10.3310/themedreview_45225.